

Tajemnice zawodów medycznych w prawie i procesie karnym

dr hab. Michał Rusinek
m.rusinek@uj.edu.pl
rusinek@kancelaria-rusinek.pl

Plan szkolenia

- I. Tajemnice zawodów medycznych, ich źródła i cel
- II. Zakres obowiązku zachowania tajemnicy (przedmiotowy, podmiotowy, temporalny)
- III. Treść obowiązku dyskrecji
- IV. Wyjątki od obowiązku dyskrecji – kiedy ustawa zezwala lub nakazuje ujawnienie tajemnicy
- V. Tajemnica zawodowa a postępowanie karne
- VI. Lekarz jako biegły
- VII. Tajemnice medyczne w dokumentacji
- VIII. Odpowiedzialność karna i dyscyplinarna za ujawnienie tajemnicy
- IX. Lekarz jako oskarżony lub obwiniony

Tajemnice zawodów medycznych

- Lekarska
- Psychiatryczna
- Pielęgniarki i położnej
- Diagnosty laboratoryjnego
- Farmaceutyczna
- Felczera
- Ratownika medycznego?
- Inne (aborcyjna, przeszczepowa)

Ratio legis tajemnicy:

- Ochrona prawa do prywatności (art. 47 Konstytucji)
- Ochrona swobody komunikowania się (art. 49 i art. 51 Konstytucji)
- Ochrona zaufania do zawodu

Źródła tajemnicy lekarskiej

– ustawa o zawodzie lekarza i lekarza dentysty

Art. 40. 1 u.z.l. Lekarz ma obowiązek zachowania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem, a uzyskanych w związku z wykonywaniem zawodu.

Art. 23 kodeksu etyki lekarskiej: Lekarz ma obowiązek zachowania tajemnicy lekarskiej. Tajemnicą są objęte wiadomości o pacjencie i jego otoczeniu uzyskane przez lekarza w związku z wykonywanymi czynnościami zawodowymi. Śmierć chorego nie zwalnia od obowiązku dochowania tajemnicy lekarskiej.

Tajemnica psychiatryczna – ustawa o ochronie zdrowia psychicznego:

Art. 50. 1. Osoby wykonujące czynności wynikające z niniejszej ustawy są obowiązane do zachowania w tajemnicy wszystkiego, o czym powezmą wiadomość w związku z wykonywaniem tych czynności, stosownie do odrębnych przepisów, a nadto z zachowaniem przepisów niniejszego rozdziału.

Art. 51. W dokumentacji dotyczącej badań lub przebiegu leczenia osoby, wobec której podjęto czynności wynikające z niniejszej ustawy, nie utrwała się oświadczeń obejmujących przyznanie się do popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary. Zasadę tę stosuje się również do dokumentacji dotyczącej badań przeprowadzonych na żądanie uprawnionego organu.

Pielęgniarki i położne

Art. 17. 1. Pielęgniarka i położna są obowiązane do zachowania w tajemnicy informacji związanych z pacjentem, uzyskanych w związku z wykonywaniem zawodu.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, gdy:

- 1) tak stanowią odrębne przepisy;
- 2) zachowanie tajemnicy może stanowić niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia pacjenta lub innych osób;
- 3) pacjent lub jego przedstawiciel ustawowy wyraża zgodę na ujawnienie tajemnicy;
- 4) zachodzi potrzeba przekazania niezbędnych informacji o pacjencie związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych osobom uczestniczącym w udzielaniu tych świadczeń.

Diagnosta laboratoryjny

Art. 29. 1. Diagnosta laboratoryjny jest obowiązany do zachowania tajemnicy zawodowej.

2. Od zachowania tajemnicy zawodowej diagnosta laboratoryjny jest zwolniony:

- 1) w stosunku do osoby, pod której opieką medyczną znajduje się pacjent;
- 2) w stosunku do samego pacjenta, a gdy jest on niepełnoletni lub ubezwłasnowolniony - w stosunku do jego przedstawiciela ustawowego lub opiekuna faktycznego;
- 3) gdy badanie diagnostyczne zostało przeprowadzone na żądanie uprawnionych na podstawie odrębnych ustaw organów lub instytucji; wówczas diagnosta laboratoryjny jest obowiązany poinformować o wynikach badań wyłącznie te organy lub instytucje;
- 4) gdy jest to niezbędne do praktycznej nauki zawodów medycznych;
- 5) gdy jest to niezbędne dla celów naukowych;
- 6) w przypadkach gdy przewidują to przepisy szczególne.

3. Ujawnianie tajemnicy poza przypadkami, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2, może nastąpić wyłącznie w niezbędnym zakresie.